

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Barbary Pořízkové a JUDr. Pavla Molka v právní věci žalobce: J. H., zast. Mgr. Michalem Chuchútem LL.M., advokátem se sídlem náměstí Junkových 2772/1, Praha 5, proti žalovanému: **Úřad pro ochranu osobních údajů**, se sídlem pplk. Sochora 727/27, Praha 7, za účasti osoby zúčastněné na řízení: **Teplárna České Budějovice a.s.**, se sídlem Novohradská 398/32, České Budějovice, zast. JUDr. Tomášem Sequensem, advokátem se sídlem Jungmannova 745/24, Praha 1, proti rozhodnutí osoby zúčastněné na řízení ze dne 17. 9. 2019, v řízení o kasační stížnosti žalovaného a osoby zúčastněné na řízení proti rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 27. 4. 2022, č. j. 50 A 75/2019-77,

t a k t o :

- I. Rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 27. 4. 2022, č. j. 50 A 75/2019-77, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.
- II. Kasační stížnost žalovaného **se odmítá**.
- III. Osobě zúčastněné na řízení **se vrací** soudní poplatek za kasační stížnost ve výši **5 000 Kč**, který jí bude vyplacen z účtu Nejvyššího správního soudu k rukám zástupce JUDr. Tomáše Sequense, advokáta se sídlem Jungmannova 745/24, Praha 1, do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalobce dne 4. 9. 2019 požádal podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „informační zákon“), osobu zúčastněnou na řízení - Teplárnu České Budějovice a.s. (dále jen „Teplárna“) - o poskytnutí dvou darovacích smluv. Teplárna na žádost reagovala rozhodnutím ze dne 11. 9. 2019, ve kterém sdělila, že podle § 9 odst. 1 informačního zákona nemůže žádosti vyhovět, neboť požadované informace jsou obchodním tajemstvím.

[2] Na žalobcovo odvolání reagovala Teplárna rozhodnutím ze dne 17. 9. 2019 tak, předchozí vyřízení žádosti potvrdila. Současně s odkazem na nález Ústavního soudu ze dne 20. 6. 2017, sp. zn. IV. ÚS 1146/16 (dále jen „nález ČEZ“), uvedla, že ani není povinnou osobou podle § 2 informačního zákona, a proto nemůže podnět žalobce vyřídit.

[3] Žalobce poté podal žalobu ke Krajskému soudu v Českých Budějovicích, který nejprve rozhodl rozsudkem ze dne 28. 5. 2020, č. j. 50 A 75/2019-40, tak, že obě rozhodnutí Teplárny zrušil a podle § 16 odst. 5 informačního zákona Teplárně nařídil požadované informace poskytnout. Tento rozsudek krajského soudu byl ke kasační stížnosti Teplárny zrušen rozsudkem Nejvyššího správního soudu (dále také „NSS“) ze dne 3. 2. 2022, č. j. 9 As 163/2020-53. Nejvyšší správní soud shledal, že krajský soud měl v důsledku novely § 20 odst. 5 informačního zákona v průběhu řízení změnit žalovaného z důvodu přechodu působnosti rozhodovat o odvolání na Úřad pro ochranu osobních údajů (dále jen „Úřad“), což neučinil.

[4] Krajský soud po zrušení rozsudku NSS usnesením ze dne 15. 2. 2022, č. j. 50 A 75/2019-61, rozhodl, že na místě původně žalované Teplárny bude nadále vystupovat Úřad. Teplárna na výzvu krajského soudu začala uplatňovat práva osoby zúčastněné na řízení. Krajský soud následně znovu rozhodl o žalobě nyní napadeným rozsudkem tak, že výrokem I. zrušil rozhodnutí žalované ze dne 17. 9. 2019 a ze dne 11. 9. 2019 a výrokem II. uložil žalovanému povinnost poskytnout žalobci požadované darovací smlouvy.

II. Kasační stížnosti a vyjádření

[5] Proti tomuto rozsudku krajského soudu podaly kasační stížnost Teplárna a Úřad.

II.a Kasační stížnost Teplárny

[6] Teplárna napadá výše označený rozsudek krajského soudu kasační stížností z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dál jen „s. ř. s.“). Napadený rozsudek považuje za nezákonný z důvodu nesprávného právního posouzení otázek, zda je veřejnou institucí, a tedy povinnou osobou, a zda smlouvy obsahují skutečnosti tvořící obchodní tajemství. Nepřezkoumatelnost spatřuje v nedostatku důvodů ve vztahu jak k posouzení veřejné instituce, tak i obchodního tajemství. Napadený rozsudek nepovažuje ani za přesvědčivý, což by dle komentářové literatury měl být.

[7] Krajský soud dle Teplárny zcela rezignoval na odůvodnění závěru, že ochrana z důvodu obchodního tajemství není dána. Není zřejmé, které z obligatorních znaků obchodního tajemství považoval za nenaplněné. Omezil se pouze na faktický popis smluv, což odporuje nálezu Ústavního soudu ze dne 20. 6. 1995, sp. zn. III. ÚS 84/94 (N 34/3 SbNU 257), dle kterého musí z odůvodnění vyplývat vztah mezi skutkovými zjištěními a úvahami při hodnocení důkazů na straně jedné a právními závěry na straně druhé. Krajský soud též v této části doslovně přejal strohé konstatování z původního rozsudku, k čemuž Teplárna odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 3. 2013, č. j. 2 As 143/2012-29, dle kterého je nepřípustné, aby krajský soud citoval obsah svých

pokračování

dřívějších rozhodnutí. Namítala-li nepřezkoumatelnost již v rámci první kasační stížnosti, krajský soud měl tuto skutečnost reflektovat, aby v pořadí druhý rozsudek nezatížil stejnou vadou.

[8] Krajský soud rezignoval také na odůvodnění, proč Teplárnu považuje za veřejnou instituci. K problematice řádného odůvodnění Teplárna cituje rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 7. 2008, sp. zn. 3 As 51/2007, a ze dne 2. 8. 2012, č. j. 4 Ans 1/2012-61, a nález Ústavního soudu ze dne 17. 12. 2008, sp. zn. I. ÚS 1534/08 (N 225/51 SbNU 807). Krajský soud vyšel pouze z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 3. 2013, sp. zn. 9 As 60/2012, ve kterém zdejší soud dovodil, že Teplárna byla k datu 28. 3. 2013 veřejnou institucí ve smyslu § 2 informačního zákona. Teplárna ovšem poukazovala na aktuálnější judikaturu Ústavního soudu (nález ČEZ), která předchází praxi Nejvyššího správního soudu k výkladu veřejných institucí modifikuje. Tím se krajský soud vůbec nezabýval a při svém posouzení tak vycházel z překonané judikatury. Při aplikaci obecných kritérií nálezu ČEZ Teplárna stejně jako společnost ČEZ veřejnou institucí být nemůže.

[9] V další kasační námitce Teplárna setrvává na svém stanovisku, že obsah smluv je jejím obchodním tajemstvím ve smyslu § 504 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „občanský zákoník“). Je přesvědčena, že obsah smluv naplňuje všechny definiční znaky obchodního tajemství, což podrobně rozepisuje. Krajský soud se přitom naplněním definičních znaků vůbec nezabýval, jak bylo namítnuto již v rámci námítky nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku. Krajský soud vzal za podklad svého závěru skutečnost, že smlouvy obsahují dle něj pouze finanční částku. Nic ovšem nebrání tomu, aby i finanční částka byla obchodním tajemstvím, k čemuž Teplárna cituje z důvodové zprávy k občanskému zákoníku.

[10] Teplárna v této souvislosti nesouhlasí s krajským soudem, že jeho úkolem není aktivně vyhledávat důvody pro odmítnutí žádosti, přičemž odkazuje na informační zákon, komentář i judikaturu. Pokud neposkytnutí smluv bylo materiálně na místě, ač bylo nedostatečně odůvodněno, není v souladu s právní úpravou, pokud krajský soud uložil povinnost smlouvy poskytnout. Krajský soud měl též provést test proporcionality.

[11] Další kasační námitka směřuje proti posouzení Teplárny jako veřejné instituce. Uvádí, že pojem veřejné instituce nelze doktrinálně vyložit jinak než jako subjekt veřejné správy, což Teplárna není. Dále aplikuje nález ČEZ a ve vztahu k sobě samotné posuzuje i definiční kritéria nálezu Ústavního soudu ze dne 24. 1. 2007, sp. zn. I. ÚS 260/06 (N 10/44 SbNU 129; dále jen „nález Letiště“). Uzavírá, že žádné nenaplnuje.

[12] V návaznosti na to Teplárna namítá rozpor extenzivního výkladu pojmu veřejná instituce se Směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2003/98/ES ze dne 17. listopadu 2003 o opakovaném použití informací veřejného sektoru (dále jen „Směrnice“). Pokud by se Nejvyšší správní soud s jejím názorem neztotožnil, navrhuje podání předběžné otázky k Soudnímu dvoru Evropské unie ohledně aplikace dané směrnice i na obchodní společnosti.

[13] Teplárna nakonec namítá nedostatek aktivní legitimace žalobce, neboť sama není povinnou osobou ve smyslu informačního zákona a nevydala žádná rozhodnutí, která by bylo možné napadnout správní žalobou. Již v řízení před krajským soudem tak byly dány důvody pro zastavení řízení.

[14] Úřad se ke kasační stížnosti Teplárny vyjádřil tak, že sám napadený rozsudek napadl kasační stížností, na jejíchž důvodech trvá, byť jsou odlišné od důvodů kasační stížnosti Teplárny. Dále odkázal na obsah kasační stížnosti Teplárny, neboť sám se k věci nemůže blíže vyjádřit. Ve věci žalobcovy žádosti o informace nevedl žádné řízení a nevydal přezkoumávaná rozhodnutí. Nestal se povinným subjektem, nýbrž nařízenou osobou pro rozhodnutí o odvolání.

[15] Žalobce se ke kasační stížnosti Teplárny nevyjádřil.

II.b Kasační stížnost Úřadu

[16] Úřad napadá výše označený rozsudek krajského soudu v rozsahu výroku I. a II. kasační stížností z důvodu podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Namítá, že rozsudek je ve svých výrocích nesrozumitelný, neboť krajský soud výrokem I. zrušil jeho rozhodnutí, ačkoliv žádné nevydal, a výrokem II. uložil povinnost poskytnout informace taktéž jemu, ačkoliv on není povinnou osobou, a v odůvodnění krajský soud konstatoval uložení této povinnosti Teplárně.

[17] Ve svém vyjádření ke kasační stížnosti Úřadu Teplárna opět nesouhlasí s tím, že je povinným subjektem ve smyslu informačního zákona. Nad rámec vlastní kasační stížnosti s odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 2. 2020, č. j. 8 As 145/2018-61, doplnila, že povinné osoby musí splňovat podmínky jak nálezů Letiště, tak nálezů ČEZ, což krajský soud neposoudil. Úřad pak není jejím nadřízeným orgánem a nemá ani pravomoc si vyžádané informace od Teplárny opatřit.

[18] Žalobce se ke kasační stížnosti Úřadu nevyjádřil.

III. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[19] Nejvyšší správní soud předně uvádí, že projednávaný případ rozhodl mimo standardní pořadí projednávání věcí, jelikož shledal závažné důvody pro takový postup (§ 56 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 téhož předpisu). Těmi je skutečnost, že věc je u kasačního soudu již podruhé, přičemž kasační stížnost je opět důvodná, což vede k dalšímu prodloužení řízení.

III.a Ke kasační stížnosti Úřadu

[20] Nejvyšší správní soud nejprve zkoumal včasnost kasační stížnosti Úřadu, přičemž dospěl k závěru, že je opožděná.

[21] Z doručky na č. l. 80 spisu krajského soudu vyplývá, že napadený rozsudek byl Úřadu doručen ve čtvrtek 19. 5. 2022. Dvoutýdenní lhůta pro podání kasační stížnosti podle § 106 odst. 2 s. ř. s. tak uplynula ve čtvrtek 2. 6. 2022. Kasační stížnost Úřadu ovšem byla Nejvyššímu správnímu soudu doručena až v pátek 3. 6. 2022.

pokračování

[22] Nejvyšší správní soud proto kasační stížnost Úřadu pro opožděnost odmítl (§ 46 odst. 1 písm. b) za použití § 120 s. ř. s.) a k jejímu obsahu nepřihlížel.

III.b Obecně ke kasační stížnosti Teplárny

[23] Nejvyšší správní soud posoudil formální náležitosti kasační stížnosti Teplárny a shledal, že byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou, směřuje proti rozhodnutí, proti němuž je podání kasační stížnosti přípustné, z důvodů, které zákon připouští, a Teplárna je zastoupena advokátem (§ 102 a násl. s. ř. s.).

[24] Vzhledem k tomu, že se jedná o opakovanou kasační stížnost Teplárny, zabýval se Nejvyšší správní soud její přípustností s ohledem na § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. Podle tohoto ustanovení je opakovaná kasační stížnost přípustná, pouze pokud je podána z důvodu tvrzeného nedodržení závazného právního názoru Nejvyššího správního soudu. Dle judikatury je opakovaná kasační stížnost přípustná také tehdy, jestliže směřuje k právním otázkám, které v řízení o první kasační stížnosti nebyly a nemohly být řešeny (srov. usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 8. 7. 2008, č. j. 9 Afs 59/2007-56, č. 1723/2008 Sb. NSS, nebo ze dne 22. 3. 2011, č. j. 1 As 79/2009-165, č. 2365/2011 Sb. NSS). Tak je tomu i v projednávané věci, neboť v řízení o první kasační stížnosti Teplárny se Nejvyšší správní soud věci samou vůbec nezabýval (viz rozsudek NSS č. j. 9 As 163/2020-53, odst. [18]). I v tomto ohledu je tedy kasační stížnost Teplárny přípustná.

[25] Nejvyšší správní soud přistoupil k přezkumu rozsudku krajského soudu v rozsahu kasační stížnosti Teplárny a v rámci uplatněných důvodů. Ověřil také, zda netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[26] Kasační stížnost Teplárny je důvodná.

III.c Nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku pro nesrozumitelnost

[27] Nejvyšší správní soud předně shledal, že napadený rozsudek trpí vadou nepřezkoumatelnosti pro nesrozumitelnost. Přezkoumatelností napadeného rozsudku se přitom podle § 109 odst. 4, věta za středníkem, s. ř. s. musel zabývat i bez návrhu, tedy i bez odpovídající námitky Teplárny.

[28] Nejvyšší správní soud již dříve judikoval, že o nepřezkoumatelnosti pro nesrozumitelnost lze hovořit mj. tehdy, je-li výrok rozhodnutí v rozporu s jeho odůvodněním (srov. rozsudky NSS ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Azs 47/2003-130, č. 244/2004 Sb. NSS, a ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003-75, č. 133/2004 Sb. NSS, ze dne 21. 8. 2008, č. j. 7 As 27/2008-76, nebo nověji ze dne 22. 1. 2020, č. j. 9 As 220/2019-28, odst. [27]).

[29] Krajský soud v projednávané věci zrušil rozhodnutí žalované a přikázal žalovanému, aby žalobci poskytl ověřené kopie darovacích smluv. Žalovaným byl ale v důsledku novely § 20 odst. 5 informačního zákona Úřad, který napadená rozhodnutí nevydal a požadovanými informacemi nedisponuje. Z bodů 1., 19., 21. a 22. odůvodnění

napadeného rozsudku přitom jasně vyplývá, že se jedná o rozhodnutí Teplárny, která krajský soud zrušil, a že poskytnout požadované informace přikázal Teplárně. O rozhodnutích Úřadu a poskytnutí informací Úřadem odůvodnění napadeného rozsudku nehovoří. Výroky I. a II. napadeného rozsudku jsou tedy ve zjevném rozporu s jeho odůvodněním, což zakládá nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku pro nesrozumitelnost a je důvodem pro zrušení tohoto rozsudku.

[30] Nepřezkoumatelnost rozhodnutí krajského soudu je sama o sobě důvodem pro jeho zrušení a zpravidla brání posouzení dalších kasačních námitek. Nejvyšší správní soud ovšem v projednávané věci shledal, že rozpor výroků napadeného rozsudku s odůvodněním posouzení vlastních kasačních námitek teplárny nebrání.

III.d Nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku pro nedostatek důvodů

[31] Teplárna ve své kasační stížnosti namítá, že krajský soud rezignoval na odůvodnění závěru ohledně obchodního tajemství, jakož i Teplárny jako veřejné instituce.

[32] Námitky jsou důvodné.

[33] Konkrétním obsahem pojmu nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů se Nejvyšší správní soud ve své judikatuře již rozsáhle zabýval (viz např. rozsudky NSS č. j. 2 Ads 58/2003-75, ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005-44, č. 689/2005 Sb. NSS, nebo ze dne 16. 12. 2008, č. j. 1 Ao 3/2008-136, č. 1795/2009 Sb. NSS). Dle rozsudku č. j. 2 Ads 58/2003-75: „*Nedostatkem důvodů pak nelze rozumět dílčí nedostatky odůvodnění soudního rozhodnutí, ale pouze nedostatek důvodů skutkových. Skutkovými důvody, pro jejichž nedostatek je možno rozhodnutí soudu zrušit pro nepřezkoumatelnost, budou takové vady skutkových zjištění, která utvářejí rozhodovací důvody, typicky tedy tam, kde soud opřel rozhodovací důvody o skutečnosti v řízení nezjišťované, případně zjištěné v rozporu se zákonem anebo tam, kdy není zřejmé, zda vůbec nějaké důkazy v řízení byly provedeny.*“ Konstatování nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů by pak mělo být vyhrazeno opravdu výjimečným případům, kdy není z odůvodnění napadeného rozhodnutí vůbec patrné hodnocení podstatných důvodů či skutečností uplatněných v žalobě (srov. usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 5. 12. 2017, č. j. 2 As 196/2016-123, č. 3668/2018 Sb. NSS, odst. [29]).

[34] V projednávané věci napadený rozsudek trpí nedostatkem důvodů.

[35] Ohledně otázky, zda je Teplárna veřejnou institucí, a tedy povinným subjektem podle § 2 informačního zákona, vyšel krajský soud toliko z rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 9 As 60/2012-62. Tento rozsudek byl však překonán nálezem ČEZ, ve kterém se Ústavní soud poprvé vyjádřil k otázce, zda i obchodní společnost může mít postavení veřejné instituce podle informačního zákona. Na tento nálezn pak navázala další judikatura. Dosavadní judikатурní závěry k pojmu veřejné instituce Nejvyšší správní soud shrnul např. v rozsudku ze dne 11. 10. 2019, č. j. 3 As 254/2017-43, odst. [15] až [23], obdobně i v Teplárnou citovaném č. j. 8 As 145/2018-61, odst. [24] až [32]. V odst. [23] rozsudku č. j. 3 As 254/2017-43 Nejvyšší správní soud uzavřel, že: „[...] k určení toho, zda lze obchodní společnost podřadit pod pojem „veřejná instituce“ podle § 2 odst. 1 zákona

pokračování

o svobodném přístupu k informacím, musí být (kumulativně) splněna jak kritéria uvedená v nálezu ČEZ (v bodech 70 a 71 tohoto nálezu), tak kritéria veřejné instituce, jak byla definována v nálezu Letiště Praha. Z logiky věci pak vyplývá, že primárně je třeba zodpovědět otázku, zda má stát nebo jiná veřejnoprávní korporace v obchodní společnosti stoprocentní majetkovou účast. Zkoumání podmínek převahy znaků typických pro veřejnou instituci a na jejich základě přiznání postavení veřejné instituce by totiž v případě, kdy by u obchodní společnosti primárně nebyly splněny podmínky uvedené v nálezu ČEZ, znamenalo aplikaci „upřesňujících kritérií“ nad rámec zákona, a tedy v důsledku uložení povinnosti v rozporu s výhradou zákona podle čl. 4 odst. 1 Listiny.“

[36] Tímto se však krajský soud v projednávané věci vůbec nezabýval, ač Teplárna právě na nálezu ČEZ poukazovala, a vyšel pouze ze zjevně již překonaného rozsudku zdejšího soudu. Nejvyšší správní soud proto přisvědčil kasační námitce, že krajský soud se měl především nálezem ČEZ zabývat. Teprve poté by mohl přezkoumatelně i přesvědčivě dojít k závěru, že i nadále je Teplárna veřejnou institucí. Jelikož tak neučinil, zatížil napadený rozsudek vadou nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů.

[37] Ani v případě odůvodnění týkajícího se obchodního tajemství krajský soud nepostupoval správně. Teplárna důvodně namítá, že aby bylo možné učinit závěr, zda určitá skutečnost představuje obchodní tajemství či nikoliv, je třeba zkoumat naplnění definičních znaků obchodního tajemství vymezených v § 504 občanského zákoníku - konkurenční významnost, určitelnost, ocenitelnost a v příslušných obchodních kruzích běžnou nedostupnost skutečností, souvislost se závodem, a zajišťování utajení vlastníkem. Aby se jednalo o obchodní tajemství, musí být těchto 6 znaků naplněno kumulativně (srov. rozsudek NSS ze dne 25. 2. 2021, č. j. 2 As 86/2019-78, odst. [32]).

[38] Krajský soud ovšem v projednávaném případě vůbec nezkoumal, zda požadované informace (darovací smlouvy) definiční znaky pojmu obchodní tajemství naplňují. Svůj závěr opřel toliko o obsah požadovaných informací. Jeho konstatování, že požadované smlouvy obsahují pouze předmět smlouvy (darovanou finanční částku), do kdy se dárce zavazuje částku uhradit a údaje ohledně uveřejnění v registru, a proto nemůže jít o obchodní tajemství, je přitom samo o sobě liché. Nejvyšší správní soud souhlasí s Teplárnou, že např. finanční částka by obchodním tajemstvím být mohla. Tento závěr vyplývá už jen z toho, že informační zákon v § 9 odst. 2 upravuje výluky z ochrany obchodního tajemství pro veřejné prostředky. Krajský soud tedy nemohl přezkoumatelně, ani přesvědčivě, dojít k závěru, že požadované informace obchodní tajemství Teplárny nepředstavují. Nejvyšší správní soud proto přisvědčil i této kasační námitce a konstatuje, že napadený rozsudek je nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů i v části týkající se požadovaných informací jako obchodního tajemství.

[39] S tímto související námitka, že krajský soud neoprávněně přejal konstatování ze svého předchozího rozsudku a měl reflektovat Teplárnou namítanou nepřezkoumatelnost, ovšem důvodná není. Předchozí rozsudek krajského soudu byl Nejvyšším správním soudem zrušen pro procesní pochybení, kdy došlo ke změně subjektu na straně žalovaného. Věcně Nejvyšší správní soud původní rozsudek krajského soudu neposuzoval, nezabýval se ani jeho přezkoumatelností. Krajskému soudu tedy nic nebránilo setrvat na svých původních závěrech a jejich odůvodnění. Teplárnou k tomuto citovaný rozsudek

zdejšího soudu č. j. 2 As 143/2012-29 přitom není příléhavý, neboť se týkal situace, kdy krajský soud opětovně rozhodl po zrušení svého původního rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost. To se v projednávaném případě nestalo.

III.e Rozsah přezkumu důvodů pro odmítnutí žádosti při postupu podle § 16 odst. 5 informačního zákona

[40] Teplárna namítá, že krajský soud byl při postupu podle § 16 odst. 5 informačního zákona povinen aktivně vyhledávat důvody pro odmítnutí žádosti žalobce o informace.

[41] Námitka není důvodná.

[42] Nejvyšší správní soud uvádí, že Teplárna správně poukazuje na závěr rozsudku č. j. 1 As 28/2010-86, nesprávně jej ovšem vykládá. Nejvyšší správní soud v odst. [38] tohoto rozsudku uvedl, že: „Úkolem soudu samozřejmě není, aby aktivně vyhledával důvody pro odmítnutí žádosti či nabízel důvody rozhodnutí o odmítnutí žádosti, jestliže důvody uvedené v rozhodnutí povinné osoby neobstojí (viz bod 21 rozsudku NSS ze dne 24. 3. 2010, č. j. 1 As 8/2010-65 ve věci Oživení, o. s.). Pokud však soud postupuje dle § 16 odst. 4 [nyní odst. 5] věty druhé zákona o svobodném přístupu k informacím, musí zvážit, zda *prima facie* [tj. na první pohled] není dán některý z dalších důvodů pro odmítnutí žádosti.“

[43] Správní soud tedy předně přezkoumá důvod odmítnutí uplatněný v napadeném rozhodnutí. Pokud neobstojí a soud postupuje podle § 16 odst. 5 informačního zákona, zváží, zda zjevně není dán jiný důvod odmítnutí. Není povinen a ani oprávněn aktivně vyhledávat a upozorňovat na případné další důvody odmítnutí, to by znamenalo nahrazování činnosti dožadovaného subjektu (srov. též rozsudky NSS ze dne 24. 3. 2010, č. j. 1 As 8/2010-65, ze dne 8. 9. 2011, č. j. 9 As 48/2011-129, nebo nověji ze dne 17. 4. 2020, č. j. 5 As 170/2019-30, odst. [43]). V projednávané věci tedy krajský soud v tomto ohledu postupoval správně. V souladu s uvedenou judikaturou nebyl povinen ani oprávněn aktivně vyhledávat a posuzovat další případné důvody odmítnutí žádosti o informace. Jeho závěr, že důvod odmítnutí v podobě ochrany obchodního tajemství neobstál, je ovšem nepřezkoumatelný, jak bylo uvedeno výše.

IV. Závěr a náklady řízení

[44] Kasační stížnost Teplárny Nejvyšší správní soud shledal důvodnou, a proto rozsudek krajského soudu zrušil (§ 110 odst. 1 s. ř. s.). V dalším řízení je krajský soud vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu zde uvedeným (§ 110 odst. 4 s. ř. s.). Především ve světle výše citované judikatury Ústavního soudu a Nejvyššího správního soudu znovu posoudí, zda Teplárna je veřejnou institucí (a tedy povinnou osobou dle informačního zákona). V případě kladného závěru přezkoumatelným způsobem zhodnotí, zda žalobcem požadované informace jsou obchodním tajemstvím, příp. není zjevně dán jiný důvod odmítnutí žádosti, aby mohl postupovat podle § 16 odst. 5 informačního zákona.

[45] Nejvyšší správní soud pro úplnost uvádí, že ostatními kasačními námitkami Teplárny (ohledně vlastního posouzení Teplárny jako veřejné instituce, informací jako

pokračování

obchodního tajemství, Směrnice a aktivní legitimace žalobce) se nyní nezabýval, neboť to vzhledem k důvodům zrušení napadeného rozsudku shledal předčasným.

[46] V souladu s § 10 odst. 1 ve spojení s § 6a odst. 5 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, Nejvyšší správní soud rozhodl o vrácení zaplaceného soudního poplatku za kasační stížnost Teplárny, neboť jej již jednou zaplatila za kasační stížnost v řízení předcházejícím. Podle usnesení rozšířeného senátu ze dne 16. 2. 2016, č. j. 10 Afs 186/2014-60, č. 3396/2016 Sb. NSS, odst. [45], se v případě opakované kasační stížnosti téhož účastníka, k jehož kasační stížnosti bylo dřívější rozhodnutí krajského soudu zrušeno, soudní poplatek neplatí. Soudní poplatek za kasační stížnost bude Teplárně vyplacen z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jejího zástupce.

[47] O náhradě nákladů řízení rozhodne krajský soud v novém rozhodnutí (§ 110 odst. 3, věta první, s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. listopadu 2022

JUDr. Radan Malík
předseda senátu